

Peter Andersen: Fiskidagar er ein vánalig loysn

JÚSTINUS LEYVSSON
EIDESGAARD

Verandi kvotulóg hefur
íkkí riggað væl í Føroyum,
tí at ongin umsetilgheit er
í henni. Men royndirnar

við fiskidøgum í Dan-
mark, Íslandi og USA eru
syndarligar. Tó haldi eg,
at tað er positivt, at fø-
royingar royna nýggjar
leiðir, heldur enn at fara
aftur til gomlu skipanina

við fríum fiskiskapi, sigur
Peter Andersen, sum var
limur í bygnaðarnevndini
og ein av smiðjunum av
verandi kvotulóg.

Peter Andersen er íkkí
bjartskygdur fyri tilmælín-

um frá skipanarnevndini.
Hann sigur, at ein skipan
við fiskidøgum var eisini
uppá tal tá teir gjørdur upp-
skotið til kvotulógina, men
teir valdu at ganga burtur
frá hesum.

– Løgtingið valdi, at verja
lokal áhugamál, bytið av
flotnum kring landið,
frammum at fáa fiskivinnu-
na at bera seg og tað er
høvuðsorsøkin til at verandi
kvotulóg íkkí riggar. At so
stórar avmarkingar eru í at
handla við kvotunum, ger
at fiskivinnan figgarliga
íkkí hongur saman. Eg skilji
væl, hví løgtingið hevur valt
hesa loysnina fyri at verja
arbeiðspláss, men føroying-
ar skulu vera greiðir yvir,
at hetta kostar pening, sigur
Peter Andersen.

Ókt veiðutrýst

– Ein skipan við fiskidøg-
um er roynd í Danmark, í
Íslandi og í USA. Tað ber
til her og nú at siga, at
kvotuskipanin verður av-
loyst av eini skipan við

– Vit tosaðu eisini um eina
skipan við fiskidøgum í
Bygnaðarnevndini. Vit
valdu at velja kvotur í
tonsum, tí at nakrir
trupulleikar fylgja við
fiskidøgum, sigur Peter
Andersen. Mynd:
Jan Müller

fiskidøgum og á hendan
hátt kann ein á stýra veiðuni
og fiskideyðilgheitini, ella
tað sum verður veitt av
stovninum. Trupulleikin er
bert, at donsku og íslensku
royndirnar vísa, at útrokn-
ingarnar um hvussu nógv
eitt skip kann veiða, íkkí
halda, tá skipanin við fiski-
døgum er komin í gildi.
Veiðieffektiviteturin í hja
skipunum verður øktur, tí
nú er dagatalið avmarkað.
Eitt nú verða mest mögu-
ligir tímar av degnum út-
nyttaðir, størri fløgur at
gera skipið effektivt. Hetta
førir við sær, at tað sum
verð hildin at vera ein háttur
at stýra fiskivinnuni altíð
endar við, at veiðutrýstið
verður ókt munandi, sigur.

Stongdu leiðirnar

– Ein annar vandi við
fiskidøgum er, at tá ber íkkí
til at verja eitt ávíst fiska-
slag, eitt nú tosk. Hava skip-
ini møguleika at veiða tosk,
tí betur prísir fæst fyri
hann, so fara tey íkkí at
leggja seg í upsan. Verða
fiskidagararnir íkkí knýttir til
hvørji sløg av fiski tú hevur
loyvi at royna eftir, so hevur
tú onga trygd fyri, at tey
fiskasløg sum tú ynskir at
verja, at tað eru hesi
fiskasløg, sum verða vard.
Og tá talan er um fiskidagar,
tá er loyvt at selja alt sum
tú veiðir, sigur hann.

– Tí er neyðugt við fiski-
døgum, at stongdu leiðirnar
eru effektivar og at stongt
verður ávíst tíðarskeið, har
fiskurin ein vil verja í veru-
leikanum er. Hendir hetta
íkkí, so er vandi fyri at
royndin eftir ávísum stovni
verður ókt so munandi, at
vandi er á ferð. Tað kann
vera nógvur fiskur at fáa á
einum avmarkaðum øki,
uttan at hetta er tekin um at
ein stovnur hevur tað gott,
sigur hann.

– Ein annar vandi við
fiskidøgum er, at fiskimað-
urin hugsar: «Lat meg nú
nýta mín lut so skjótt sum
gjørligt». Vandur er fyri at
flotin íkkí fer at leggja fiski-
dagarnar skilgott gjøgnum
árið.

– Í tilmælínunum verður
sagt, at veiðir flotin mun-
andi meira eitt kvotulóg enn
fiskifrøðingarnir mæla til,
so verður fiskidagatalið fyri
komandi fiskiár lækkað til-
svarandi?

– Júst hetta førir við sær,
at hvør einasti fiskidagur

verður útnyttaður optimalt,
sigur Peter Andersen.

– Men eg skal íkkí bara
vera negativur. Eg haldi tað
er sera gott, at føroyingar
royna eina nýggja skipan og
íkkí fara aftur til gomlu
skipanina har so gott sum
ongin avmarking var.

– Vit tosaðu eisini um
eina skipan við fiskidøgum
í Bygnaðarnevndini. Vit
valdu at velja kvotur í tons-
um, tí at nakrir trupulleikar
fylgja við fiskidøgum, sigur
Peter Andersen.

Ov dyrt av veiða

– Um skipanin við fiski-
døgum verður roynd, so
eigur eisini at verða hugt
eftir, hvussu nógv hendan
skipan kostar fyri flotan. Tá
vit skulu upp eina kvotu-
skipan við tonsum pr. bát,
og at kvotan skuldi kunna
handlast, ella verða umseti-
lig, so var tað just við tí fyrri
eyga, at kostnaðurin fyri at
veiða fiskin íkkí ekspló-
deraði. Vandin við fiskidøg-
um kann verða, at fiskidag-
urin verður útnyttaður so
nógv sum gjørligt, og hetta
kostar pengar. Tað verður
ov dyrt at fáa hendur á fiski-
num, sigur hann.

– Umsetilgheitin í til-
mælínunum um fiskidagar er
avmarkað til triggar teir
seinastu mánaðarnar í
árinum. Møguleiki er antin
at læna ella leiga fiskidagar,
men bert innafyrri tann
veiðubólk, sum skip ella
bátur er í. Er hetta ein góð
skipan?

– Sum sagt, eg skilji, at í
einum litlum samfelag sum
tí føroyska, at ein velir at
verja, eitt nú linubátarnar
ella snellubátarnar. Men ein
skal bert vera greiður yvir,
at hetta kostar pengar. Ein
skipan við eini so litlari um-
setilgheit sum hesari førir
við sær, at tú íkkí fær flotan
at laga seg eftir tilfeingin-
um, sigur hann.

– Eg haldi, at føroyingar
átta at hugt eftir eitt nú
royndunum hjá íslending-
um við fiskidøgum. Tá teir
finnu eina kvotaskipan, so
sluppu teir smærri bátarnir
undan, um teir sjálvir vildu.
Teir kundu antin velja fiski-
dagar ella kvotur. Teir flestu
valdu fiskidagar. Úrslitið
var, at bátarnir við fiskidøg-
um óktu veiðutrýstið á teir
stovnar, ein vildi verja
munandi, sigur Peter An-
dersen.

Ókt veiðutrýst er ein vís
avleiðing av fiskidøgum,
sigur Peter Andersen.
Mynd Jan Müller